

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08

Boverket

E-post: remiss@boverket.se

Remiss om ”Boverkets förslag ändringar i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om energideklaration för byggnader”

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen tillstyrker förslaget till omklassning av systemet för energideklarationer för byggnader och att det blir mer harmoniserat med övriga EU-länder. Detta är angeläget inte bara för genomförandet av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda och för att kunna öka jämförbarheten av energiklassade byggnader mellan EU-länder utan också kopplat till andra relaterade regelverk som taxonomin för hållbara investeringar.

Vi tillstyrker att det sker en omklassning där energiklass A ska motsvara, eller vara bättre än, nuvarande krav på högsta tillåtna primärenergital vid nybyggnation, att nuvarande klass G ska förbli oförändrad och att intervallen för klasserna B till och med F ska vara jämnt fördelade. Vi anser även att förslaget bör genomföras oavsett om det reviderade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda kommer att sätta absoluta krav på vilka energiklasser som ska vara renoverade till specifika årtal och vi anser att det finns ett genuint värde att EU-harmonisera kraven.

Klimat effekterna av ingripande energirenoveringskrav kommer också att bli marginella då svensk el- och värmeproduktion idag är i stort sett helt fossilbränslefri och där fjärrvärmebranschen åtagit sig att vara helt fossilbränslefri till 2030. Tvärtom riskerar klimatutsläppen öka som en följd av den stora mängd byggmaterial som behövs. Omotiverat höga renoveringskrav blir suboptimerande för svensk del då tillräckliga resurser i byggsektorn inte kommer finnas tillgängliga för att möjliggöra den parallella klimatomställningen inom industri och transporter, där klimat effekterna blir mycket större.

Energiföretagen tillstyrker Boverkets förslag till omklassning i systemet för energideklarationer för byggnader

Energiföretagen tillstyrker förslaget till omklassning av systemet för energideklarationer för byggnader och att det blir mer harmoniserat med övriga EU-länder. Med tanke på att Sverige har en så pass avvikande energiklassning i

förhållande till övriga EU, vilket framgår tydligt i bilaga 1 i remissunderlaget, finns det betydande risker att i så hög grad avvika från övriga EU-länders energiklassningssystem. Till exempel har Lettland och Slovakien i dag mer än 90 procent av byggnaderna i de tre högst energiklasserna (A-C) medan Sverige endast har ca 15 procent. Även våra grannländer Finland har ca 35 procent och Danmark mer än 40 procent i de tre högsta energiklasserna. Detta motiverar tydligt att Sverige har en mer likartad energiklassning jämfört med andra EU-länder.

Det finns även regelverk som refererar till energiklass som till exempel taxonomin för hållbara investeringar och där ett avvikande svenskt genomförande innebär mycket högre ställda krav än i övriga EU. En EU-harmonisering är också önskvärd för att det ska råda rimligt lika villkor på EU:s fastighets- och energimarknader.

För svensk del skulle de ambitiösa energirenoveringskraven som föreslås av Europaparlamentet om att energirenovera mer än 45 procent av flerbostadshusen på mindre än tio år inte vara praktiskt genomförbara och vara mycket kostsamma och samhällsekonomiskt ineffektiva. Kravnivåerna beaktar heller inte behovet av den långsiktiga planering som behövs för renovering som är motiverad av andra skäl än energieffektivitet. Vidare behöver kommande energirenoveringskrav utgå från vad som är kostnadseffektiva och samhällsekonomiskt effektiva kravnivåer. I synnerhet Europaparlamentets föreslagna kravnivåer skulle innebära samhällsekonomiskt orimliga kostnader och kommer i praktiken hindra att tillräckliga byggresurser finns tillgängliga för den elektrifiering som behöver ske i industri- och transportsektorerna under samma tidsperiod.

Klimateffekterna av ingripande energirenoveringskrav riskerar bli kontraproduktiva för svensk del

Klimateffekterna av ingripande energirenoveringskrav kommer också att bli helt marginella då svensk el- och värmeproduktion idag är i stort sett helt fossilbränslefri och där fjärrvärmebranschen åtagit sig att vara fossilbränslefri till 2030. Tvärtom riskerar klimatutsläppen öka som en följd av den stora mängd byggmaterial som behövs. Dessutom finns nu ett EU-beslut om att införa det så kallade ETS2-systemet för byggnadsuppvärmning och vägtransporter från och med 2027. Detta innebär att koldioxidutsläppen redan kommer prissättas inom hela EU med sikte på att nå netto-noll-utsläpp till senast 2050. Det saknas därmed skäl att ställa energirenoveringskrav som utgår från något annat än vad som är kostnadseffektiva nivåer ur energibesparingssynpunkt. Med tanke på att klimatutsläppsfokuset förstärks i förslaget behöver Sverige agera för att inte ta på sig omotiverade kostnader och riskera kapitalförstöring för svensk del. Omotiverat höga renoveringskrav blir suboptimerande för svensk del då tillräckliga resurser i byggsektorn inte kommer finnas tillgängliga för att möjliggöra den parallella klimatomställningen inom industri och transporter, där klimateffekterna i stället blir stora.

Förslaget bör genomföras oavsett detaljutformningen av renoveringskraven i EPBD-revideringen i syfte att harmonisera med övriga EU:s energiklassning

Vi tillstyrker att det sker en omklassning där energiklass A ska motsvara, eller vara bättre än, nuvarande krav på högsta tillåtna primärenergital vid nybyggnation, att nuvarande klass G ska förbli oförändrad och att intervallen för klasserna B till och med F ska vara jämnt fördelade. Vi anser att förslaget bör genomföras oavsett om det reviderade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda kommer att sätta absoluta krav på vilka energiklasser som ska vara renoverade till specifika årtal. Detta i syfte att den svenska energiklassningen bättre ska harmonisera med övriga EU.

Det finns även ett egenvärde att EU-harmonisera de svenska kraven för att andra tillkommande referenser i EU-lagstiftning inte ska slå orimligt hårt för svensk del. Det är också uppenbart orimligt att Sverige har en så pass avvikande genomförande av energiklassningen i dag med endast omkring 15 procent av de energideklarerade byggnaderna i de tre högsta klasserna (A, B och C). Detta jämfört med omkring 40 procent av byggnaderna i flertalet EU-länder och i ett par EU-länder överstiger andelen 90 procent i de tre högsta energiklasserna.

Boverkets förslag skapar också bättre förutsättningar att jämföra energiklassningssystemen mellan olika EU-länder. De EU-krav som idag finns inom till exempel EU:s taxonomi för hållbara investeringar där krav på nybyggnation kopplas till energiklass A skulle därmed bli mer lika med övriga EU.

Det är dock viktigt att genomförandet av en omklassificering kan ske så att omklassningen sker automatiskt i Boverkets energideklarationsregister och utan kostnad för fastighetsägarna att ta fram nya energideklarationer. Omklassningen behöver också beakta när övriga ändringar gällande energideklarationsreglerna som följer av en slutlig överenskommelse om EPBD-direktivet behöver vara genomförda så att det blir en förutsebarhet kring när ändringar i regelverket är aktuella.

Energisystemkonsekvenserna behöver beaktas

Boverkets konsekvensanalys saknar en redovisning av konsekvenser för energisystemet. Dagens energiklassning har en bristande teknikneutralitet gällande val av uppvärmningslösning i de två klasserna som är bättre än dagens nybyggnadsklass C. Förslaget innebär att de snedvridningar som finns i dagens A- och B-klasser vad gäller val av uppvärmningslösning där individuella uppvärmningslösningar premieras framför gemensamma, skulle minskas väsentligt, vilket är positivt.

Vi vill också påpeka att i Energimyndighetens delrapport med *Förslag till en fjärrvärme- och kraftvärmestrategi* (ER 2023:14) bedömer Energimyndigheten att ett införande av ett värmeförlusttal bättre skulle styra hela energianvändningen och effektanvändningen än dagens energihushållningskrav eftersom ett värmeförlusttal tar med alla energi- och effektförluster kopplade till byggnadens klimatskärm, såsom ventilations-, transmissions- och infiltrationsförluster.

Energimyndigheten bedömer också att värmeförlusttal på ett bättre sätt möjliggör en styrning mot långsiktigt energieffektiva byggnader med bra klimatskärm, ett lågt effektbehov och teknikneutralitet.

Energimyndigheten menar också att en översyn av existerande viktningsfaktorer för fjärrvärme och el bör göras för att säkerställa konkurrensneutralitet. Viktningsfaktorerna bör ta hänsyn till värmepumpens tekniska utveckling och effektivitet. En konsekvens av viktningsfaktorerna är att BBR:s krav enklare uppnås med effektiva värmepumpar än med till exempel fjärrvärme, vilket visas i Energimyndighetens delrapport med förslag till en fjärr- och kraftvärmestrategi, se bland annat kapitel 8.3.4, figur 46 och 47. Dessa effekter förstärks i dagens högre energiklasser A och B. Vi anser att dessa slutsatser också behöver beaktas i utformningen av reglerna för energideklarationer för byggnader så att energiklassningen inte styr valet av uppvärmningsform.

Åsa Pettersson

VD, Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig, skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet